

พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ

นางสาวสุพัทธศรี ชุมทรัพย์

005908

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

MORAL DEVELOPMENT OF SECONDARY STUDENTS

IN NORTHERN REGION

Miss Supatsri Koomsup

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

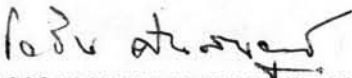
1 9 7 9

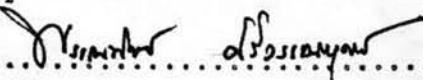
หัวข้อวิทยานิพนธ์ พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ
โดย นางสาวสุพัทธศรี ชุมทรัพย์
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์

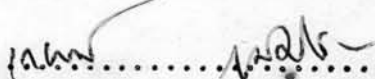
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้มหาวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

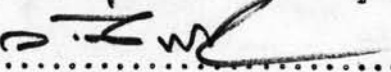

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยชิน คันสนุฑฺฑ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.หลุยส์ จำปาเทศ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคเหนือ
ชื่อ นิสิต นางสาวสุพัตรศรี ชุมทรัพย์
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรหมทิพย์ ศิริวรรณมุขัย
ภาควิชา จิตวิทยา
ปีการศึกษา 2522

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา 2 กลุ่ม ที่มีเพศ ระดับชั้น และสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมแตกต่างกันโดยใช้แบบสอบถามเคอะคีไฟนิงอิชชูลส์เทสส์ของเรสต์ ซึ่งพัฒนามาจากแบบวัดจริยธรรมของโคลเบอร์ก

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงจำนวน 480 คน ซึ่งศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 จาก 12 โรงเรียนในภาคเหนือ กลุ่มตัวอย่างจัดเข้าตามระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมโดยใช้ดัชนี 3 ตัว คือ การศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา และรายได้ของบิดามารดา นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐานและควินไทล์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าสถิติดังกล่าวด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง

ผลการวิจัย ปรากฏว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีพัฒนาการทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมัธยมศึกษาชายและหญิงมีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักเรียนมัธยมศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมระดับสูงและระดับต่ำ มีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นและสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Thesis Title Moral Development of Secondary Students in
Northern Region

Name Miss Supatsri Koomsup

Thesis Advisor Assistant Professor Punthip Siriwanabutra, Ph.D.

Department Psychology

Academic Year 1979

ABSTRACT

The purpose of this research was to study moral development in Secondary students with different sex, education level and socio - economic status according to Kohlberg's stage theory of moral reasoning by using Rest's the Defining Issues Test.

Subjects were 430 male and female students who were studying in matayomsuksa two and matayomsuksa five from 12 secondary schools in Northern Region. They were stratified with respect to socio - economic level by using the score criterion derived from 3 indices namely father's education, father's occupation and **income of their parents**. Raw data were analyzed by statistical procedures in terms of Arithmetic Mean, Standard Deviation. Three Way Analysis of variance was utilized in testing the significance of differences of these statistics.

The major findings of this study were as follows :

1. There was significant difference ($p < .01$) in moral development between ninth graders and twelfth graders.

2. There was no significant difference in moral development between male and female secondary students.

3. There was no significant difference in moral development between high and low socio-economic status secondary students.

4. The interaction between education level and socio-economic status was significant at the level .05

กติกกรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือจากผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร.พรหมทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งกรุณาให้แนว
คิดเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ให้คำปรึกษาแนะนำ และตรวจแก้ไข ปรับปรุง ซ่อมปรอง
ต่าง ๆ และจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยธิน ต้นสนนุทธ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำคำตัดสิน
และยังได้รับความกรุณาจากอาจารย์มณฑนา ปรากฏการสมุทร ที่ช่วยเหลือในด้านการวิเคราะห์
ข้อมูล ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณศิริพร ประทักษิธร คุณพัฒนา อารยะวีรสิทธิ์ ที่ช่วยเหลือ
ในค่านเอกสาร คุณประสิทธิ์ โล่ห์ทองคำ คุณเกษม พุทธิไผ่ คุณสุวรรณ กุญชรินทร์
คุณประยุทธ กฤษณพันธ์ คุณเลวัญญ์ อนันต์สิริวุฒิ คุณกองแพง อุดง คุณอาภรณ์ แซ่ค่าน
คุณจิรพันธ์ วรเวชวิเศษไกร ตลอดจนคณาจารย์และนักเรียนของโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่ม
ตัวอย่างประชากรที่ได้ให้ความร่วมมือ ทำให้การเก็บข้อมูลสำเร็จลุล่วงด้วยดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณสุรศักดิ์ วรพันธ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในค่าน
การพิมพ์วิทยานิพนธ์ รวมทั้ง คุณวณี ออมสิน คุณสุรณีย์ จุติคำรงค์พันธ์ คุณศรีวรรณ
เชียวดี และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

สุพัตรศรี ชุมทรัพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ญ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	10
วรรณคดีวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
ความมุ่งหมายของการวิจัย	33
สมมติฐานของการวิจัย	33
ขอบเขตของการวิจัย	33
ข้อตกลงเบื้องต้น	34
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	34
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	37
2. วิธีดำเนินการวิจัย	38
กลุ่มตัวอย่างประชากร	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	49

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมชั้น P ของกลุ่มใหญ่จากการวิจัยแบบภาคตัดขวางที่รวบรวมโดยเรสต์	24
2. จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียน เพศ ระดับชั้น และสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม	40
3. แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดจรรยาวิพากษ์ทั้ง 4 ชั้นของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5	51
4. แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดจรรยาวิพากษ์ (DIT) ทั้ง 4 ชั้น ของนักเรียนมัธยมศึกษาเพศชายและหญิง	53
5. แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดจรรยาวิพากษ์ (DIT) ทั้ง 4 ชั้น ของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมระดับสูง และระดับต่ำ	55
6. แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบถามวัดจรรยาวิพากษ์ (DIT) ทั้ง 4 ชั้น จำแนกตามระดับชั้น เพศ และสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม	57

7. แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของชั้น P	58
8. เสนอผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้น กับสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมโดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของชั้น PP ตามวิธีของนิวแมน-คูลด์	60
9. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของชั้น 2	62
10. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของชั้น 3	64
11. แสดงผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นกับเพศโดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของชั้น 3 ตามวิธีนิวแมน-คูลด์	66
12. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของชั้น 4	68
13. เสนอผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นกับเพศโดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของชั้น 4 ตามวิธีนิวแมน-คูลด์	70

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์จรรยาวิพากษ์ของเด็กอเมริกันในระดับอายุ
ต่าง ๆ 21
2. กราฟเปรียบเทียบความถี่เฉลยคณิต (\bar{X}) ของคะแนนพัฒนาการทาง
จริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (DIT) ทั้ง
4 ชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 52
3. กราฟเปรียบเทียบความถี่เฉลยคณิต (\bar{X}) ของคะแนนพัฒนาการทาง
จริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (DIT) ทั้ง
4 ชั้นของนักเรียนมัธยมศึกษาเพศชายและหญิง 54
4. กราฟเปรียบเทียบความถี่เฉลยคณิต (\bar{X}) ของคะแนนพัฒนาการทาง
จริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (DIT) ทั้ง
4 ชั้นของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมระดับสูง
และระดับต่ำ 56